

*dehāpatya-kalatrādiṃ v
ātma-sainyeṃ v asatsv api
teṃ āṇ pramatto nidhanaṃ
paśyann api na paśyati*

Ātma-tattvos žinių neturintis žmogus dėl nenugalėto prieraišumo kūnui, vaikams, žmonai - tiems bejėgiams jo „kariams“ - nesusimąsto apie svarbiausius būties klausimus. Net ir ganėtinai pažinęs gyvenimą, jis nesuvokia, kad jo laukia neišvengiama žūtis.

Komentaras: Materialų pasaulį vadina mirties viešpatija. Visos gyvosios būtybės - nuo Brahmos, kurio gyvenimas trunka tūkstančius milijonų metų, iki mikrobu, gyvenančių vos keletą sekundžių, - kovoja dėl vietos po saule. Taigi šis gyvenimas yra tikriausia kova su materialia gamta, kuri visiems mums ruošia žūtį. Gyvoji esybė gavusi žmogaus kūną pajėgi suvokti, kad yra viena iš šios didžios kovos dėl būvio dalyvių, tačiau dėl nenugalėto prieraišumo šeimos nariams, visuomenei, tėvynei ir kt., pasitelkusi į pagalbą savo fizinę jėgą, vaikus, žmoną, artimuosius ir t.t. ji nori laimėti kovą su nenugalima materialia gamta. Nors ji turi pakankamą patirtį, vis dėlto neįstengia suprasti, kad visa jos „kariauna“ - vaikai, giminaičiai, visuomenės nariai ir tėvynainiai - šioje didžioje kovoje pasmerkta žūti. Mūsų tėvai ar tėvų tėvai jau mirę, - apie tai vertėtų susimąstyti. Mūsų taip pat laukia mirtis, jos neišvengs ir mūsų vaikai - būsimieji tėvai. Kovoje su materialia gamta neliks gyvų - tai neginčijamai įrodo visa žmonijos istorija, tačiau kvailumas skatina žmones viltis, kad ateityje materialus mokslas padarys juos nemirtingais. Be jokių abejonų, ši žmogaus nemokšišumą parodanti idėja yra klaidinga, ją tegalėjo pagimdyti visiškai gyvybės ir sielos esmės nesuvokimas. Materialus pasaulis mums tėra sapnas, neišsisklaidantis tik dėl to, kad esame pernelyg į jį panirę. Iš tikrųjų gyvos esybės su materialia gamta niekas nesieja. Didžiajame materialios gamtos vandenyne siaučia laiko bangos, o vadinamosios gyvenimo sąlygos, visa tai, kas iškyla prieš mus kaip mūsų fizinis kūnas, žmona, vaikai, visuomenė, tėvynainiai ir t.t. yra tarsi to vandenyno purslai. Neturėdami žinių apie savąjį „aš“, mes neišvengiamai tampame neišmanymo jėgų aukomis ir taip iššvaistome vertingą žmogaus gyvenimo energiją beprasmiams pastovių gyvenimo sąlygų, kurios neįmanomos materialiam pasaulyje, ieškojimams.

Maža to, kad mūsų draugai, giminaičiai, vadinamosios žmonos bei vaikai yra mirtingi, - jie dar apakinti paviršinio materialaus pasaulio spindesio, todėl negali padėti mums išsigelbėti. Ir vis dėlto saugumas mūsų sąmonėje išlieka neatsiejamas nuo šeimos, visuomenės, tėvynės sąvokų.

Materiali žmonijos pažanga - tai tarsi negyvėlio puošimas. Visi mes esame mirę kūnai, judantys vos keletą dienų, ir vis tiek visos mūsų jėgos skiriamos beprasmiškam šio negyvo kūno puošimui. Atskleidęs visą paklydusio žmogaus siekių beprasmiškumą, Śukadeva Gosvāmis nurodo tikrąją jo priedermę. Be ātma-tattvos žinių žmonės paklysta, bet Viešpaties bhaktai, iki galo suvokę transcendentinę tiesą, mato prieš save kelią.

Śrīmad Bhāgavatam, 2.1.4